

กลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบ
สภานักเรียนของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน

Operational Strategies to Promote Democratic Education in
Wachirapasang School to Become Student Council Model School
Lamphun Province

พิเชษฐ์ ใจปวน*
pichet_jai@hotmail.com
ธารณ์ ทองอก**
ยงยุทธ ยะบุญธง***

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียน วชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน 2) ศึกษาการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียนที่เป็นเลิศ และ 3) จัดทำกลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียน มีขั้นตอนการศึกษา 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 การประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย ของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ กลุ่มตัวแทนหัวหน้าห้องเรียนจำนวน 2 คน กลุ่มตัวแทนคณะกรรมการสภานักเรียน จำนวน 5 คน กลุ่มครูฝ่ายกิจการนักเรียน จำนวน 6 คน กลุ่มครูผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมประชาธิปไตย จำนวน 2 คน และกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้งหมด 17 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และแบบวาระการประชุม ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียนที่เป็นเลิศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมประชาธิปไตย จำนวน 4 คน และ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 จำนวน 1 คน รวมจำนวนทั้งหมด 5 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบตรวจสอบเอกสารเทียบเคียงสมรรถนะ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ขั้นตอนที่ 3 การร่างและตรวจสอบกลยุทธ์ การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 2 คน ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ จำนวน 2 คน ครูฝ่ายกิจการนักเรียนจำนวน 6 คน ครูผู้รับผิดชอบงาน

*นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

**อาจารย์ ดร. ภาควิชาพื้นฐานและการพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาพื้นฐานและการพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ส่งเสริมประชาธิปไตย จำนวน 2 คน ตัวแทนคณะกรรมการสถานักเรียน จำนวน 5 คน และตัวแทนหัวหน้าห้องเรียน จำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้งหมด 19 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบวาระการประชุมจัดทำร่างกลยุทธ์การดำเนินงาน

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้ 1) จากการประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย ของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งต้องมีคะแนนมากกว่า 80 คะแนนขึ้นไปจึงจะผ่านการประเมินคัดเลือกเป็น โรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน 2) จากการตรวจสอบเทียบเคียงสมรรถนะ และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโรงเรียนต้นแบบ สถานักเรียนที่เป็นเลิศ ผลการตรวจสอบเอกสารเทียบเคียงสมรรถนะตามเกณฑ์การประเมินคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบ สถานักเรียน 4 องค์ประกอบ 21 ตัวบ่งชี้ โรงเรียนจักรคำคณาทร และโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย ปฏิบัติครบทุกองค์ ประกอบ และผู้ทรงคุณวุฒิให้สัมภาษณ์ตามประเด็นคำถาม ครอบคลุมกระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA ทุกขั้นตอน 3) จากการร่างและตรวจสอบกลยุทธ์ การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบ สถานักเรียน ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์คือ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยใน โรงเรียน กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน องค์การภาครัฐและเอกชน กลยุทธ์ที่ 3 การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มมาตรการ พัฒนาผลงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เป็นที่ประจักษ์ และผลการตรวจสอบกลยุทธ์พบว่าทุก กลยุทธ์ผ่านฉันทามติ

คำสำคัญ : งานส่งเสริมประชาธิปไตย โรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน ประเด็นกลยุทธ์

Abstract

The purposes of this study were (1) to evaluate the implementation of promoting democracy of Wachirapasang School, Lamphun Province. (2) to study promoting democracy model school student council excellence, and (3) to strategise implementation promotes democracy to be a model school student council. The steps were divided into three steps as follows, step one performance evaluation promoting democracy of Wachirapasang School, Lamphun Province. The sample used in the study were divided into two groups; five representative from student council, six teachers from the department of student affairs, two teachers being in charge of promoting democracy and two representative from board of direction, 17 people in total. The instruments were process report and meetings minute. Step two, investigating working process of pilot schools. The samples were school director, 4 teachers being in charge of the project and director of Educational service area office 35. The instrument were competency form and instruction interview. Step 3 draft and inspection strategy promotion to a democratic model school student council, the representative sample to use in study is two people from external experts, one director and one deputy director, six teachers student's affairs, two teachers responsible for the promotion of democracy, five representative of the student council, two agent chief in classroom, , included all nineteen people.

The research results revealed that; (1) evaluate the implementation of promoting democracy of Wachirapasang School, Lamphun Province, Don't pass the evaluation criteria ,which have to score more eighty points up to the selected as a model school council of students. (2) Comparable the strength and interviews with experts school student Council excellence, the document review benchmarking assessment model selection criteria school student council four elements twenty-one indicators from Chak- Kham Khanathon School and Bunyawat Witthayalai School, practice all of the steps and the experts interviewed by the materiality question, cycle quality "PDCA".(3) From drafting and monitoring strategies. Operations promoting democracy to become a school student council. Consists of strategies, one strategy improve the quality of operations promoting democracy and student council in the school. Two strategy cooperation of the student council and the community, public and private organizations. Three strategy to encourage and support of democracy and the student council at the school. Four strategy additional measures performance development, Student Council and democracy in the school to be evident, and the results showed that all the strategy audit strategy through consensus.

Keywords: Promotion of democracy, model school student council, strategic issues

บทนำ

โรงเรียนในฐานะสถาบันทางสังคมที่ทำหน้าที่จัดการศึกษา จึงต้องมีภาระหน้าที่ในการให้ความรู้ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้อง เพื่อที่จะสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม ดำเนินชีวิตตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตยคือ เป็นผู้ที่มีคุณธรรม คารวะธรรม และสามัคคีธรรม เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองตามบทบาทหน้าที่ ที่กฎหมายกำหนดโดยที่นักเรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานไปแล้วจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นไปตามเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด ซึ่งระบุตามมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ตรงตามมาตรฐาน ส 2.2 ที่ว่าเข้าใจการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษา

ไว้ซึ่ง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขโดยผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขเสนอแนวทางการเมือง การปกครองที่นำไปสู่ความเข้าใจและประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ วิเคราะห์ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งเสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของการพัฒนานักเรียนผ่านกิจกรรมสถานักเรียน เพื่อให้เกิดประสบการณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนเข้ากับการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้เกิดผล ตาม

เลื่อนไขความสำเร็จ ที่กำหนด โดยมีการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน เพื่อผลักดันให้สถานศึกษา ในสังกัดได้จัดกิจกรรมสภานักเรียน ในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรม สภานักเรียนขึ้น เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ สภานักเรียนต่อไป ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของเด็กและเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดแนวทางในการพัฒนา กิจกรรม “สภานักเรียน” ให้โรงเรียนได้นำไปปฏิบัติ เป็นรูปธรรมมาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียน ได้เรียนรู้ บทบาทหน้าที่ความเป็นพลเมือง และวิถีประชาธิปไตย อันได้แก่ คารวะธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม รวมทั้งหลักธรรมมาภิบาล การมีจิตอาสาและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ อันส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์บนพื้นฐาน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมก้าวสู่ความเป็นสากล โดยอาศัยความร่วมมือของทุกภาคี เครือข่าย เพื่อเป็นการยกย่อง เชิดชูเกียรตินักเรียน ครู ผู้บริหาร โรงเรียน ที่ทุ่มเท เสียสละ นำสภานักเรียนสู่การพัฒนาชีวิตและสังคมอย่างยั่งยืน ทั้งในระดับโรงเรียน ชุมชน ประเทศชาติ มีผลงานได้รับการยอมรับเป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชนมาอย่างต่อเนื่อง สามารถเป็นแบบอย่าง และเป็นเครือข่าย ช่วยสร้างเสริมความเข้มแข็งในการดำเนินงาน สภานักเรียนให้แก่โรงเรียนอื่น ๆ ได้จึงได้กำหนดให้มี การประเมินเพื่อคัดเลือก โรงเรียนต้นแบบสภานักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้คู่มือการประเมินเพื่อคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักพัฒนา กิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, หน้า 5)

โรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน มีการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ตามกรอบของการดำเนินงานฝ่ายกิจการนักเรียน มีดำเนินกิจกรรมการจัดทำโครงการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะกระบวนการรู้และเข้าใจประชาธิปไตย สามารถดำรงตนอยู่ในโรงเรียน และสังคมได้อย่างสงบสุข การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนปัจจุบัน ยังคงมีปัญหาย่อยหลายประการ เช่น ระบบการจัดเก็บเอกสาร สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของนักเรียน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมทั้งการทำงานของนักเรียนเชิงระบบ เช่น การประชุมคณะกรรมการ สภานักเรียน ผลงานดีเด่นด้านสภานักเรียน ยังพัฒนาไม่ได้เท่าที่ควร เทียบเท่ากับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดเดียวกัน (แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ, 2558, หน้า3) ในฐานะที่ผู้ศึกษาได้รับผิดชอบงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน จึงมีแนวคิดที่จะส่งเสริม และพัฒนางานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดทำกลยุทธ์การดำเนินงาน ส่งเสริมประชาธิปไตย เพื่อก้าวสู่การรับรองการประเมินโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียนของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน ต่อไป

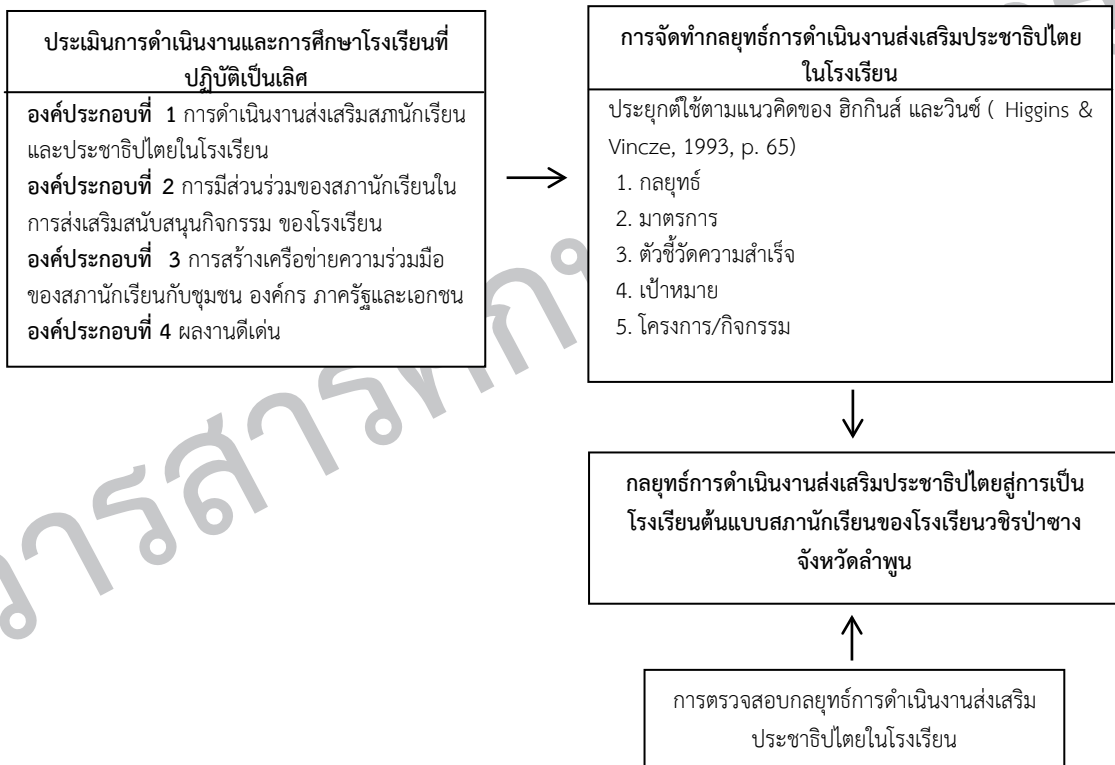
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียนที่เป็นเลิศ
3. เพื่อจัดทำกลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียนของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน

แนวคิด ทฤษฎี

ฮิกกินส์ และวินซ์ (Higgins & Vincze, 1993, p.65) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) การวางแผนเชิงกลยุทธ์นั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งของกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์นำเสนอเป็นลำดับคือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment Scanning) การกำหนดกลยุทธ์ (Strategies Formulation) การประเมิน

และควบคุมกลยุทธ์ (Evaluation and Control) จะเห็นว่า 2 ขั้นตอนแรก คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการกำหนดกลยุทธ์นั้น เป็นช่วงของการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งต้องประกอบไปด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ มาตรการ ตัวชี้วัดความสำเร็จ เป้าหมาย และ โครงการ/กิจกรรม สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการวางแผนก็คือ จุดมุ่งหมาย (Purpose) ของการดำเนินงานซึ่งมีหลายระดับ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. นำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียน วชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน
2. นำกลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย ไปดำเนินการในโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ของการดำเนินงาน สู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียน

วิธีการศึกษา

ผู้ศึกษาได้แบ่งขั้นตอนการศึกษาออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนวชิรป่าซาง

จังหวัดลำพูน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มตัวแทนหัวหน้าห้องเรียนจำนวน 2 คน กลุ่มตัวแทนคณะกรรมการสถานักเรียน จำนวน 5 คน กลุ่มครูฝ่ายกิจการนักเรียนจำนวน 6 คน กลุ่มครูผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมประชาธิปไตย จำนวน 2 คน และกลุ่มผู้บริหารจำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้งหมด 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และแบบวาระการประชุมวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปผลการประเมิน จากผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนที่เป็นเลิศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตย โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน จำนวน 2 คน โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง จำนวน 2 คน และ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 จำนวน 1 คน รวมจำนวนทั้งหมด 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบตรวจสอบเอกสารเทียบเคียงสมรรถนะ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ขั้นตอนที่ 3 การร่างและตรวจสอบกลยุทธ์ การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนนวมวิทย์ลำพูน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจำนวน 2 คน ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ จำนวน 2 คน ครูฝ่ายกิจการนักเรียนจำนวน 6 คน ครูผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมประชาธิปไตย จำนวน 2 คน ตัวแทนคณะกรรมการสถานักเรียน จำนวน 5 คน และตัวแทนหัวหน้าห้องเรียน จำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้งหมด 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา แบบวาระการประชุมจัดทำร่างกลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปผลการประชุมจากผู้เข้าร่วมประชุม โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับรองผลการประชุมหลังเสร็จสิ้นการประชุม และตรวจสอบคุณภาพ

ของกลยุทธ์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสอดคล้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และการใช้ประโยชน์ ใช้การลงคะแนนฉันทามติตามที่ประชุมคณะกรรมการร่างกลยุทธ์ดำเนินงาน

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษากลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนนวมวิทย์ลำพูน พบว่า

1. การประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนนวมวิทย์ลำพูน

จากการประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย ของโรงเรียนนวมวิทย์ลำพูน ตามเกณฑ์การประเมินคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน 4 องค์ประกอบ มีผลการประเมินดังนี้ โดยภาพรวม 4 องค์ประกอบ ได้คะแนน 62 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คิดเป็นร้อยละ 62.00 เมื่อนำผลคะแนนมาเทียบกับเกณฑ์การประเมินโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนนวมวิทย์ลำพูน ยังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งต้องมีคะแนนมากกว่า 80 คะแนนขึ้นไปจึงจะผ่านการประเมินคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน

2. การศึกษาการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนที่เป็นเลิศ

จากการตรวจสอบเทียบเคียงสมรรถนะ และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนที่เป็นเลิศมีรายละเอียดดังนี้ ผลการตรวจสอบเอกสารเทียบเคียงสมรรถนะตามเกณฑ์การประเมินคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน 4 องค์ประกอบ 21 ตัวบ่งชี้ โรงเรียนจักรคำคณาทร และโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย ปฏิบัติครบทั้ง 4 องค์ประกอบ 21 ตัวบ่งชี้ ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ของโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนที่เป็นเลิศตามกรอบ 4 องค์ประกอบ 21 ตัวบ่งชี้ ซึ่งใช้ข้อคำถาม

ตามประเด็นตัวบ่งชี้ที่มีผลการประเมินในขั้นตอนที่ 1 ต่ำกว่าร้อยละ 80 โดยครอบคลุมตามกระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 การดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนในเรื่องของการส่งเสริมประชาธิปไตย และที่มาของสถานักเรียนสอดคล้องกับกระบวนการประชาธิปไตย ดังนี้

การวางแผน (P-Plan)	การดำเนินการ (D-Do)	การตรวจสอบ (C-Check)	การกำหนดเป็นมาตรฐานและปรับปรุง (A-Action)
<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารให้ความสำคัญในการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนจึงมีการจัดทำโครงการ กิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม ประชุมวางแผนแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินงานร่วมกับคณะทำงาน ฝ่ายกิจการนักเรียนงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดทำธรรมนูญสถานักเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> จัดตั้งสถานักเรียน โดยเลือกตั้งประธานนักเรียนจากคณะสี หรือสรรหาโดยการรับสมัครตัวแทนนักเรียน กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานักเรียน ส่งเสริมการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนการบูรณาการกิจกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการสถานักเรียนมีการประชุมสรุปกิจกรรมทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม มีการทำแบบสอบถามแจกให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อประเมินและให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียน คณะครูงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน คอยกำกับติดตามให้คำปรึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการสถานักเรียนมีการประชุมสรุปกิจกรรมทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม มีการทำแบบสอบถามแจกให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อประเมินและให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียน คณะครูงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน คอยกำกับติดตามให้คำปรึกษา

ภาพที่ 2 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญองค์ประกอบที่ 1 ประเด็นตัวบ่งชี้ที่มีผลการประเมินในขั้นตอนที่ 1 ต่ำกว่าร้อยละ 80

องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนในเรื่องของการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ การจัดการกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยตามวิถีประชาธิปไตย และการประเมิน สรุปและรายงานผลการจัดโครงการ/กิจกรรมการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนดังนี้

การวางแผน (P-Plan)	การดำเนินการ (D-Do)	การตรวจสอบ (C-Check)	การกำหนดเป็นมาตรฐานและปรับปรุง (A-Action)
<ol style="list-style-type: none"> ประชุมวางแผนกำหนดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนในรอบปีการศึกษา แต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ ในการรับผิดชอบโครงการกิจกรรม ส่งเสริมให้สถานักเรียนวางแผนดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการเลือกตั้ง ทั้งในระดับโรงเรียนระดับท้องถิ่น และระดับชาติ 	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้สถานักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ฝึกให้สถานักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ฝึกการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยตามวิถีประชาธิปไตยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และตรงตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 	<ol style="list-style-type: none"> ดำเนินการประเมิน สรุป และรายงานผล การจัดโครงการ/กิจกรรมการมีส่วนร่วมของสถานักเรียน คณะครู ครูที่ปรึกษางานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน คอยกำกับติดตามให้คำปรึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> นำผลที่ได้จากการประเมินในทุกกิจกรรมมาพัฒนาปรับปรุงในการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของสถานักเรียนครั้งต่อไป

ภาพที่ 3 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญองค์ประกอบที่ 2 ประเด็นตัวบ่งชี้ที่มีผลการประเมินในขั้นตอนที่ 1 ต่ำกว่าร้อยละ 80

องค์ประกอบที่ 3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชนในเรื่องของ การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมการดำเนินงานในการสร้างเครือข่าย การทำงานระหว่างสถานักเรียน และการได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนดังนี้

การวางแผน (P-Plan)	การดำเนินการ (D-Do)	การตรวจสอบ (C-Check)	การกำหนดเป็นมาตรฐาน และปรับปรุง (A-Action)
<ol style="list-style-type: none"> ประชุมวางแผนกำหนดกิจกรรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนในรอบปีการศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ ในการรับผิดชอบโครงการ กิจกรรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เชิญตัวแทนองค์กรร่วมวางแผนกำหนดกิจกรรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ประสานความร่วมมือกับสถานักเรียนศิษย์เก่า เพื่อความเข้มแข็งของสถานักเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> ดำเนินการบันทึก ข้อตกลง (MOU) ร่วมกับเครือข่ายความร่วมมือ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการพัฒนางานสถานักเรียน สร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนในทุกๆด้าน เช่น สำนักงาน คณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดในการเป็นวิทยากรให้ความรู้ เป็นต้น ส่งเสริมความสัมพันธ์ รุ่นพี่ รุ่นน้อง สถานักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> ดำเนินการประเมินการจัดโครงการ/กิจกรรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน/ องค์กรภาครัฐและเอกชน คณะครู ครูที่ปรึกษางานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ค่อยกำกับติดตามให้คำปรึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> สรุปและรายงานผล ปัญหา อุปสรรคในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน กำหนดมาตรฐาน ปรับปรุงการปฏิบัติงาน ร่วมกับเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชนในทุกปีการศึกษา

ภาพที่ 4 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญองค์ประกอบที่ 3 ประเด็นตัวบ่งชี้ที่มีผลการประเมินในขั้นตอนที่ 1 ต่ำกว่าร้อยละ 80

องค์ประกอบที่ 4 ผลงานดีเด่นและการประเมินผลการดำเนินงานสถานักเรียนในเรื่องของ ผลงานสถานักเรียนที่ประสบผลสำเร็จ ผลงานที่ภาคภูมิใจเชิงประจักษ์ และ มีการประเมิน สรุปรายงานผล เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ดังนี้

การวางแผน (P-Plan)	การดำเนินการ (D-Do)	การตรวจสอบ (C-Check)	การกำหนดเป็นมาตรฐาน และปรับปรุง (A-Action)
<ol style="list-style-type: none"> ประชุมวางแผนกำหนดกิจกรรมที่เกิดเป็นผลงานดีเด่นในรอบปีการศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบโครงการ และการประเมินผลการดำเนินงานสถานักเรียน วางแผนในการเข้าร่วมประกวดแข่งขันกับหน่วยงานต่างๆ 	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้เกิดผลงานดีเด่นของสถานักเรียน เช่น กิจกรรมโครงการธนาคารขยะ กิจกรรมเสริมสร้างจิตอาสา สนับสนุนให้สถานักเรียนเข้าร่วมประกวดแข่งขันในระดับประเทศ เช่น รางวัลเหรียญทองสถานักเรียน งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน รางวัลโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน เป็นต้น 	<ol style="list-style-type: none"> ดำเนินการประเมินการจัดโครงการ/กิจกรรมการผลงานดีเด่นของสถานักเรียน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานดีเด่นของสถานักเรียน ให้เกิดเป็นเชิงประจักษ์ 	<ol style="list-style-type: none"> สรุปรายงานประเมินผล ปัญหา อุปสรรค โอกาสในการดำเนินงานสถานักเรียน เพื่อพัฒนา ปรับปรุงในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

ภาพที่ 5 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญองค์ประกอบที่ 4 ประเด็นตัวบ่งชี้ที่มีผลการประเมินในขั้นตอนที่ 1 ต่ำกว่าร้อยละ 80

3. การร่างและตรวจสอบกลยุทธ์ การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียน ของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า จากการร่างกลยุทธ์ การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสภานักเรียน ของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน ประกอบด้วยกลยุทธ์ดังนี้

ตารางที่ 1 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานส่งเสริมสภานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน

กลยุทธ์	มาตรการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม
1. พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานส่งเสริมสภานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน	1. พัฒนาการดำเนินงานสภานักเรียนและประชาธิปไตยให้เป็นระบบ	1. จำนวนครั้งที่มีการจัดทำเอกสารสรุป และประเมินผลการดำเนินงานสภานักเรียน โดยจัดทำเป็นรายงานประชุมสรุปหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม	1. มีการจัดทำเอกสารสรุป และประเมินผลการดำเนินงานสภานักเรียน ทุกครั้ง หลังเสร็จสิ้นกิจกรรม	1. โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยสู่โรงเรียนต้นแบบสภานักเรียน
	2. ส่งเสริมคณะกรรมการสภานักเรียนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกโรงเรียน	2. ร้อยละ ของคณะกรรมการสภานักเรียนที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกโรงเรียน	2. ร้อยละ 80 ของคณะกรรมการสภานักเรียน ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกโรงเรียนทุกกิจกรรม	- กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย - กิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนตามลักษณะอันพึงประสงค์ - กิจกรรมส่งเสริมสิทธิเด็ก - กิจกรรมส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล
	3. พัฒนาความก้าวหน้าโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานสภานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน	3. ร้อยละ ของนักเรียนที่มีความพึงพอใจตอสภานักเรียนในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3. ร้อยละ 80 ของนักเรียน ทุกคนมีความพึงพอใจ ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	- กิจกรรมเลือกตั้งสภานักเรียน - กิจกรรมพัฒนาห้องสำนักงานคณะกรรมการสภานักเรียน - กิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานสภานักเรียน

ตารางที่ 2 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสภานักเรียนกับชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน

กลยุทธ์	มาตรการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม
2. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสภานักเรียนกับชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน	1. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน ในการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานสภานักเรียน	1. จำนวนองค์กร เครือข่าย ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน ในการร่วมกำหนดแผนการดำเนินงานในการสร้างเครือข่าย จัดทำบันทึกความร่วมมือ MOU (Memorandum of Understanding)	1. องค์กร เครือข่าย ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน ให้การสนับสนุนการดำเนินงานสภานักเรียนเครือข่าย ร่วมจัดทำบันทึกความร่วมมือ MOU (Memorandum of Understanding) 10 องค์กร ขึ้นไป	2. โครงการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือสภานักเรียน - กิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน
	2. พัฒนาความร่วมมือกับผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ใน การสนับสนุนทรัพยากร และงบประมาณในการดำเนินงานสภานักเรียน	2. ร้อยละของ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ให้การสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณในการดำเนินงานสภานักเรียน	2. ร้อยละ 80 ของผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ให้การสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณ ในการดำเนินงานสภานักเรียน	- กิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสภานักเรียนกับผู้ปกครอง และศิษย์เก่า - กิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์สภานักเรียนกับผู้ปกครองและศิษย์เก่า

ตารางที่ 3 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียน และประชาธิปไตย
ในโรงเรียน

กลยุทธ์	มาตรการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	
3. การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน	1. ส่งเสริมให้ผู้บริหารและคณะครูสนับสนุนการดำเนินงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน	1. ระดับคุณภาพการประเมินของผู้บริหารและคณะครูให้ความสำคัญกับการดำเนินงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน	1. ผู้บริหารและคณะครูทุกคนให้ความสำคัญกับการดำเนินงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพดีขึ้น	1. โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยสู่โรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน - กิจกรรมพัฒนางานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน	
	2. ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานักเรียนมีส่วนร่วม และสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยทั้งในและนอกโรงเรียน	2. จำนวนกิจกรรมของคณะกรรมการสถานักเรียนที่มีส่วนร่วม และสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยทั้งในและนอกโรงเรียน	2. คณะกรรมการสถานักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม ในการดำเนินกิจกรรมประชาธิปไตยทั้งในและนอกโรงเรียน 20 กิจกรรมขึ้นไป	2. คณะกรรมการสถานักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม ในการดำเนินกิจกรรมประชาธิปไตยทั้งในและนอกโรงเรียน 20 กิจกรรมขึ้นไป	- กิจกรรมพัฒนา นวัตกรรมประชาธิปไตย - กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยสู่ชุมชน
	3. ส่งเสริมระบบการนิเทศติดตามการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน	3. ผลการประเมินของสถานักเรียนที่ได้รับการนิเทศติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัด	3. สถานักเรียนได้รับการนิเทศติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกภาคเรียนมีผลการประเมินการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ขึ้นไป	3. สถานักเรียนได้รับการนิเทศติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกภาคเรียนมีผลการประเมินการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ขึ้นไป	- กิจกรรมนิเทศ ติดตามการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน

ตารางที่ 4 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มมาตรการพัฒนาผลงานสถานักเรียน และประชาธิปไตยในโรงเรียน
ให้เป็นที่ประจักษ์

กลยุทธ์	มาตรการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม
4. เพิ่มมาตรการพัฒนาผลงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เป็นที่ประจักษ์	1. พัฒนาผลงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เป็นที่ประจักษ์ ทั้งในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ	1. จำนวนรางวัลที่ได้รับ และการยกย่องชมเชย จากหน่วยงานภาครัฐภาคีรัฐ และเอกชน	1. สถานักเรียนได้รับรางวัลยกย่อง และนำเสนอผลงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนในระดับต่างๆ 10 รายการขึ้นไป	- กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศสถานักเรียน - กิจกรรม Student Council Symposium
	2. สถานักเรียนมีการประเมิน สรุป รายงานผล และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน	3. ร้อยละของ การเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการดำเนินงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน	2. ร้อยละ 80 ของสถานักเรียนเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการดำเนินงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนทุกภาคเรียน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในวงกว้าง	- กิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานสถานักเรียน

อภิปรายผล

การศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงผลการประเมิน การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียน ต้นแบบสถานักเรียน ของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัด ลำพูน การศึกษาการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของ โรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนที่เป็นเลิศ การร่างและตรวจ สอบกลยุทธ์มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. การประเมินการดำเนินงานส่งเสริม ประชาธิปไตยของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน

การประเมินการดำเนินงานส่งเสริม ประชาธิปไตยของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยภาพรวม 4 องค์ประกอบ 21 ตัวบ่งชี้ เมื่อนำผล คะแนนมาเทียบกับเกณฑ์การประเมินโรงเรียนต้นแบบ สถานักเรียน การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของ โรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน พบว่า ยังไม่ผ่าน เกณฑ์การประเมิน เป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากยังขาดร่องรอยการดำเนินงานและเอกสาร ต่าง ๆ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่ 1 การดำเนินงาน ส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น ไม่มีการอบรมพัฒนาคณะกรรมการสถานักเรียน ขาด การประเมินและรายงานผลการดำเนินงาน และไม่มีคู่มือ การดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียน ตามแนวทาง การดำเนินของ สพฐ. เป็นต้น องค์ประกอบที่ 2 การ มีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรม เช่นมีการประเมิน สรุปร และรายงานผลน้อย กว่าเกณฑ์ ของจำนวนกิจกรรมที่สถานักเรียนดำเนิน การ เป็นต้น องค์ประกอบที่ 3 การสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือ ของสถานักเรียนกับชุมชน/องค์กรภาครัฐและ เอกชน เช่น ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากชุมชน/ องค์กรภาครัฐ และเอกชน ไม่มีการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้อะหว่างเครือข่าย และไม่มีการจัดเวทีเสวนา แสดงออกเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างหลากหลาย เป็นต้น องค์ประกอบที่ 4 ผลงานดีเด่นและการประเมินผล

การดำเนินงานสถานักเรียน เช่น ไม่มีการนำเสนอ ผลงานของสถานักเรียนในระดับต่าง ๆ ขาดการเป็น แหล่งเรียนรู้ของชุมชน/ท้องถิ่น ไม่มีการเก็บรวบรวม และ วิเคราะห์ข้อมูลผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีการสรุปรายงานผล เป็นต้น ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของ (สำนักพัฒนากิจกรรม นักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า2-26) ที่ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินโรงเรียน ต้นแบบสถานักเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยใน บทความของ (อนุชิตา เชียงฉวี, 2555, หน้า239) พบว่า ผลการประเมินการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผลการประเมินที่เกิดจากการ เทียบกับเกณฑ์การประเมินระดับชาติ โดยกำหนดระดับ คุณภาพเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 5 ระดับ โดยผลการ ประเมินโดยรวมหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา

2. การศึกษาการดำเนินงานส่งเสริม ประชาธิปไตยของโรงเรียนต้นแบบ สถานักเรียน ที่เป็นเลิศ

ผลการศึกษาการดำเนินงานส่งเสริม ประชาธิปไตยของโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนที่เป็น เลิศ โดยการตรวจสอบเทียบเคียงสมรรถนะการดำเนิน การส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนต้นแบบสกา นักเรียนที่เป็นเลิศ พบว่า โรงเรียนจักรคำคณาทร และ โรงเรียนบุญญาวิทยวิทยาลัย ปฏิบัติครบทั้ง 4 องค์ประกอบ 21 ตัวบ่งชี้ ตามเกณฑ์การประเมินโรงเรียนต้นแบบ สถานักเรียน ซึ่งกระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะดัง กล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ (จินตนา จันทร์เจริญ, 2553, หน้า42) สรุปรการเทียบเคียงสมรรถนะองค์กรว่า กระบวนการที่เป็นระบบในการวัดและประเมินผลงาน ของตัวเอง แล้วเทียบเคียงกับงานขององค์กรที่ได้รับการ ยอมรับว่าดีที่สุดในที่สุดเพื่อสร้างแนวทางในการปรับปรุง และ พัฒนาสมรรถนะในการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง การศึกษาการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของ โรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนที่เป็นเลิศ นอกจาก

การตรวจสอบเอกสารเทียบเคียงสมรรถนะแล้ว ผู้ศึกษายังมีกระบวนการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนที่เป็นเลิศ โดยใช้กระบวนการขั้นตอนการสัมภาษณ์แบบควบคุมคุณภาพ ตามวงจรคุณภาพ PDCA ทุกคำถามการสัมภาษณ์ตามเกณฑ์การประเมินโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน 4 องค์ประกอบ 21 ตัวบ่งชี้ จากการสัมภาษณ์พบว่า ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาต่อยอด และเห็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานสถานักเรียนให้ก้าวสู่โรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนต่อไป ซึ่งการใช้กระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ (ประสิทธิ์ ต้นมี, 2551, หน้า44) อธิบายไว้ว่า วงจรคุณภาพ PDCA สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทุวงการ ทุกองค์กร ทุกระดับ และ ทุกคน เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านคุณภาพของงาน หรือผลลัพธ์อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ PDCA จะช่วยให้ผู้บริหารระดับสูง ติดตามและทบทวนนโยบาย ทำให้ผู้บริหารระดับกลาง ปรับปรุงการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง และทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ไข ปรับปรุง วิธีการทำงานเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน และการศึกษาการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนที่เป็นเลิศ

3. การร่างและตรวจสอบกลยุทธ์ การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน

การร่างกลยุทธ์ การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียน วชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน ผู้ศึกษาได้กำหนดทิศทางของการดำเนินงาน และการศึกษาสถานภาพหน่วยงาน (SWOT Analysis) ด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในด้วยเทคนิคแบบ 2S 4M และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้วยเทคนิคแบบ STEP แล้วนำผลมาวิเคราะห์กำหนดกลยุทธ์

โดยวิธี TOWS Matrix ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า11-124) กล่าวถึง กระบวนการกำหนดและพัฒนากลยุทธ์ในแง่มุมมองของการนำมาใช้ในหน่วยงานทางการศึกษาการกำหนดกลยุทธ์ เป็นการนำข้อมูลและปัจจัยที่ได้จากการวิเคราะห์สถานภาพของหน่วยงานและการกำหนดทิศทางของหน่วยงาน จัดทำเป็นกลยุทธ์ในระดับต่าง ๆ รวมทั้งประเมินและคัดเลือกว่ากลยุทธ์ใดที่มีความเหมาะสมกับหน่วยงาน ซึ่งกำหนดเป็นประเด็นกลยุทธ์เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด เป้าหมาย กลยุทธ์ เพื่อตอบคำถามที่ว่า เราจะไปสู่จุดหมายที่ต้องการได้อย่างไร (How do we get there?) และสอดคล้องกับงานวิจัยในบทความของ (สุเมธ งามกนก, 2554, หน้า4) กล่าวว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร มีความสำคัญต่อผู้บริหารต่อการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์เป็นอย่างมาก ทั้งนี้ เพราะสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรย่อมอยู่นอกเหนืออำนาจของการบริหารองค์กรเป็นส่วนใหญ่และทำให้ผู้บริหารเข้าใจปัญหา และสภาพแวดล้อมทางการแข่งขัน ซึ่งผลการร่างกลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน พบว่ามี 4 กลยุทธ์ ดังนี้

ประเด็น กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน เป็นกลยุทธ์เชิงรุก มีสภาพเป็นทั้งจุดแข็งและโอกาสในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งเรื่องของระบบการทำงานของสถานักเรียน และ ด้านนโยบายในการสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับขอบเขตการประเมินเพื่อคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของ (สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559,

หน้า7) อธิบายว่า ขอบเขตการประเมินองค์ประกอบที่ 1 การดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตย ในโรงเรียน จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1 มีการส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียน 2 มีการแสดงที่มาจากสถานักเรียนสอดคล้องกับกระบวนการประชาธิปไตย 3 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานักเรียน 4 มีการบูรณาการกิจกรรมสถานักเรียนกับกิจกรรมการเรียนรู้อื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เอกนรินทร์ คล้ายหิรัญ, 2552, หน้า61-68) ได้ศึกษาการดำเนินงานสร้างเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบูรพา ประเทืองวิทย์ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าในการดำเนินงานสร้างเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนคือ จัดองค์กรบริหารให้เป็นประชาธิปไตย จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตยจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย และจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เป็นประชาธิปไตย

ประเด็น กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน เป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไข มีสภาพเป็นจุดอ่อน แต่ในขณะที่เดียวกัน เป็นโอกาสในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนในการช่วยเหลือ สนับสนุน การดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ขอบเขตการประเมินเพื่อคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของ (สำนักพัฒนา กิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า7) อธิบายว่าขอบเขตการประเมินองค์ประกอบที่ 3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน องค์กร ภาครัฐและ

เอกชน จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ มีการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมการดำเนินงานในการสร้างเครือข่าย มีการทำงานระหว่างโรงเรียน ชุมชน องค์กร ภาครัฐและเอกชน และมีส่วนร่วมในการสนับสนุน กิจกรรมประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สมพงษ์ แป้นพุดเย็น, 2555, หน้า198-217) ศึกษา ศึกษาการพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของโรงเรียนวังแขมวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า มีการพัฒนาการดำเนินงานที่ครอบคลุมในการจัด กิจกรรมทั้ง 4 โดยเฉพาะการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายความร่วมมือประสานงาน ผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และ ท้องถิ่นในการดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนอย่างเป็น รูปธรรม

ประเด็น กลยุทธ์ที่ 3 การส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตย ใน โรงเรียน จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix กลยุทธ์ที่ 3 การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริม สภา นักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน เป็นกลยุทธ์เชิง ป้องกัน มีสภาพเป็นจุดแข็ง แต่มีอุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์สำคัญที่จะต้องป้องกัน แก้ไข เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสภา นักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ขอบเขตการประเมินเพื่อ คัดเลือกโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของ (สำนักพัฒนา กิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า7) อธิบายว่า ขอบเขตการประเมิน องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ เช่น สถานักเรียนมีกระบวนการวางแผนการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ สถานักเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรม ส่งเสริมประชาธิปไตยตามวิถีประชาธิปไตย สอดคล้อง ตามหลักการระบธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม สภา นักเรียนมีการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนการเลือกตั้ง สถานักเรียนรณรงค์ เผยแพร่ความรู้ มีส่วนรวมในการ

เลือกตั้ง กิจกรรมส่งเสริมโดยการนำหลักธรรมาภิบาลสู่การปฏิบัติสถานักเรียนมีการดำเนินการประเมินสรุปและรายงานผลการจัดโครงการ กิจกรรมของสถานักเรียนทุกโครงการอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กฤษ พรมจันทร์, 2557, หน้า125-131) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า ผู้บริหารควรจัดทำหลักสูตรที่บูรณาการเกี่ยวกับการส่งเสริมประชาธิปไตยในทุกด้านเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้เป็นอย่างดี อีกทั้งในการจัดการเรียนการสอนควรส่งเสริมให้คุณครูนำความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยเข้ามาสอดแทรกในเนื้อหา และกิจกรรมการใช้ชีวิตในโรงเรียน ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้เกิดทักษะ ความรู้และ นำความรู้นั้นไปใช้ในการดำเนินชีวิตทั้งในโรงเรียน และเมื่อปฏิบัติตัวอยู่ที่บ้าน

ประเด็น กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มมาตรการพัฒนาผลงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน ให้เป็นที่ประจักษ์ จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มมาตรการพัฒนาผลงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เป็นที่ประจักษ์ เป็นกลยุทธ์เชิงรับ มีสภาพเป็นทั้งจุดอ่อนและอุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะต้องแก้ไข และพัฒนาอย่างเร่งด่วน เพื่อก้าวสู่โรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน โดยการเพิ่มมาตรการพัฒนาผลงานสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เป็นที่ประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับ ขอบเขตการประเมินเพื่อคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของ (สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า8) อธิบายว่า ขอบเขตการประเมินองค์ประกอบที่ 4 ผลงานดีเด่นและการประเมินผลการดำเนินงานสถานักเรียน 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ มีผลงานสถานักเรียนที่ประสบ

ผลสำเร็จจนได้รับรางวัล เกียรติบัตร โสรางวัลและอื่น ๆ มีผลงานที่ภาคภูมิใจเชิงประจักษ์ มีการประเมิน สรุปรายงานผล เผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมสถานักเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า24) เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่ายิ่ง หากได้รับการพัฒนาการทำงาน พัฒนาผลงาน และได้รับโอกาสให้ใช้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ ย่อมเป็นกำลังสำคัญในการสืบทอดความเป็นชาติ ศาสนา ภูมิปัญญา วัฒนธรรม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญงอกงามเทียบเท่าานานอารยประเทศ เด็กและเยาวชนทุกคนจึงเป็นอนาคตของสังคมทุกระดับและเป็นความหวังของแผ่นดิน

ผลการตรวจสอบกลยุทธ์ การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยสู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนของโรงเรียนนวมวิทย์ราชบุรี จังหวัดลำพูน ผู้ศึกษาใช้วิธีการตรวจสอบคุณภาพ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสอดคล้อง (Consistency) ด้านความเหมาะสม (Suitability) ด้านความเป็นไปได้ และการใช้ประโยชน์ (Utility) สอดคล้องกับแนวคิดของ (ไพรินทร์ เหมบุตร, 2555, หน้า126) อธิบายว่าการตัดสินคุณภาพของกลยุทธ์ที่มีองค์ประกอบตามกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ในการตรวจสอบคุณภาพ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสอดคล้อง (Consistency) ด้านความเหมาะสม (Suitability) ด้านความเป็นไปได้ และการใช้ประโยชน์ (Utility) ซึ่งผลการตรวจสอบกลยุทธ์มาตรการ ตัวชี้วัดความสำเร็จ เป้าหมาย โครงการ/กิจกรรม ผ่านการลงฉันทามติ ทั้ง 4 ด้าน ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นด้วยกับประเด็นกลยุทธ์ทั้ง 4 ข้อ

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษากลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย สู่การเป็นโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน

ของโรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สถานศึกษาควรให้ความสำคัญ กับผลการประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย ในองค์ประกอบที่ 1 การดำเนินงานส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่นการอบรมพัฒนาคณะกรรมการสถานักเรียน การประเมินและรายงานผลการดำเนินงาน และการบูรณาการกิจกรรม สถานักเรียน เป็นต้น

2. สถานศึกษาควรให้ความสำคัญ กับผลการประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย ในองค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วมของสถานักเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม เช่น การมีส่วนร่วมในกระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ การจัดกิจกรรมส่งเสริมโดยการนำหลักธรรมาภิบาลสู่การปฏิบัติ และดำเนินการประเมิน สรุปและรายงานผลการจัดโครงการหรือ กิจกรรมการมีส่วนร่วมของสถานักเรียน เป็นต้น

3. สถานศึกษาควรให้ความสำคัญ กับผลการประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย ในองค์ประกอบที่ 3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานักเรียนกับชุมชน/องค์กรภาครัฐและเอกชน เช่น

การประเมิน สรุป และรายงานผลการดำเนินงาน สถานักเรียนที่เกี่ยวข้องกับเครือข่าย การทำข้อตกลงเกี่ยวกับประชาธิปไตยร่วมกับเครือข่ายชุมชน/องค์กรภาครัฐ และเอกชน การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย และการจัดเวทีเสวนาแสดงออกเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างหลากหลาย เป็นต้น

4. สถานศึกษาควรให้ความสำคัญ กับผลการประเมินการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย ในองค์ประกอบที่ 3 ผลงานดีเด่นและการประเมินผลการดำเนินงานสถานักเรียน ตามเกณฑ์การประเมินคัดเลือก เช่น พัฒนาผลงานที่ภาคภูมิใจ เชิงประจักษ์ นำเสนอผลงานของสถานักเรียนในระดับต่าง ๆ เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน/ท้องถิ่น และเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นต้น

2) ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ศึกษาการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรโดยรวม

2. ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยยึดตามเกณฑ์การประเมินโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน 4 องค์ประกอบ 21 ตัวบ่งชี้

เอกสารอ้างอิง

กฤษ พรมจันทร์. (2557). การมีส่วนร่วมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

จินตนา จันทร์เจริญ. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสำหรับ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนด้วยการเทียบเคียงสมรรถนะ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประสิทธิ์ ต้นมี. (2551). การพัฒนางานวิชาการโดยใช้วงจร PDCA ของโรงเรียนบ้านวังรวก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

ไพรินทร์ เหมบุตร. (2555). กลยุทธ์การนิเทศเพื่อพัฒนาครูมืออาชีพในเครือข่ายการนิเทศที่ 18. ครุศาสตร มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

- ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ. (2558). *แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ*, 9 พฤษภาคม 2558
ณ โรงเรียนวชิรป่าซาง จังหวัดลำพูน.
- สมพงษ์ แป้นพุดเย็น. (2555). *การพัฒนาแผนกลยุทธ์การดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนของ โรงเรียนวังแขมวิทยาคม
จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *สถานักเรียนและแนวทางในการดำเนินงาน. (ฉบับปรับปรุง).*
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(เอกสารประกอบการอบรม). มพท. สำนักงานฯ.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *แนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมสถานักเรียน. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *คู่มือการประเมินเพื่อคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.*
- สุเมธ งามกนก. (2554). การวางแผนกลยุทธ์ : ตัวชี้วัดระดับบุคคล. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 22(2), 1-12.
- อนุชิตา เชียงฉวี. (2555). รูปแบบการพัฒนาและการประเมินองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน.
วารสารศึกษาศาสตร์, 23(3), 231-243.
- เอกนรินทร์ คล้ายหิรั้ม. (2552). *การดำเนินงานสร้างเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบูรพาประเทืองวิทย์ อำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่. ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- Higgins James M, and Julian W.Vincze. (1993). *Strategic management*. (5 ed.) Florida: TheDryden Press.